

Rapport

Från underläkarenkäten på Sjukhusen i Väster 2025

En undersökning av arbetssituationen för
vikarierande underläkare före AT

Rapport från underläkarenkät på Sjukhusen i Väster 2025

Under mars och augusti 2025 skickade SYLF Göteborg ut en enkät till vikarierande underläkare före AT som var anställda inom Sjukhusen i Väster (SiV). I denna rapport redovisas resultaten från enkäten med förslag på förbättringar för att stärka underläkarnas arbetssituation.

Sammanfattning

SYLF Göteborg, som bevakar frågor som berör underläkare arbetande inom Storgöteborg, har för första gången sammanställt en enkät för att kartlägga arbetsmiljö och villkor för olegitimerade läkare som arbetar innan AT-tjänst inom Sjukhusen i Väster (SiV). Enkäten skickades ut via mejl till vikarierande underläkare före AT som hade en anställning inom SiV i mars och augusti månad 2025. De underläkare som var anställda vid båda tillfällena fick enkäten enbart en gång. Av totalt 49 tillfrågade svarade 19 personer, vilket gav en svarsfrekvens på 39%. Svaren från enkäten presenteras i denna sammanställning.

Författare av rapport: Victoria Petersson
Ansvarig för enkät: Louise Karlsson

Publiceringsdatum: 2026-01-12
Kontakt:
Sveriges yngre läkares förening Göteborg
www.sl.f.se/sylf-goteborg
goteborg@sylf.se
Lennart Torstenssonsgatan 7
411 32 Göteborg

Introduktion

Av patientsäkerhetslagen framgår att läkaryrket enbart får utföras av den som har legitimation för yrket eller särskilt förordnats att utföra det [1]. Det är Socialstyrelsen som har befogenhet att utfärda legitimation och särskilt förordnande [2]. För att erhålla titeln legitimerad läkare krävs att en examinerad läkare genomför allmäntjänstgöring, AT. Detta är en utbildningstjänst om minst 18 månader med krav på handledning och kompetensutveckling, där tanken är att den nyexaminerade läkaren tryggt ska introduceras till sitt yrke. Väntetiden från examensbevis till AT-tjänst är lång men sjunkande. I Västra Götalandsregionen arbetar år 2025 den nyexaminerade läkaren i snitt 10,1 månader innan AT-tjänsten kan påbörjas, vilket är lägre än de 12,4 månader som underläkare behövde vänta i snitt år 2022 [3]. Antalet läkare som måste göra AT för att komma vidare i karriären matchar inte det antal AT-tjänster som regionerna utlyser, vilket orsakar väntetiderna [4]. Att arbeta som läkare i väntan på AT möjliggörs genom de av Socialstyrelsen fastställda föreskrifter om arbete med särskilt förordnande [5]. År 2023 uppdaterades dessa föreskrifter med krav på att vikarierande underläkare före legitimation ska ha en handledare, precis som AT- och ST-läkare har rätt till [6]. Det finns inget krav på avsatt utbildningstid för den vikarierande underläkaren eller tydliga kompetensmål. Samtidigt tar den nya läkaren ofta ett stort medicinskt ansvar och bemannar primärjourslinjer, arbetar på akutmottagningar och rondar avdelningar. Läkaren befinner sig också i en beroendeställning till sin arbetsgivare då de arbetar på kortare vikariat som behöver förnyas regelbundet och behöver goda referenser inför AT-tjänst.

Sveriges yngre läkares förening (SYLF) är en yrkesförening under Sveriges Läkarförbund (SLF). SLF är fackföreningen för alla läkare medan SYLF särskilt bevakar underläkares rättigheter från examen till specialistbevis. SYLFs centrala styrelse genomför varje år en omfattande AT-rapport med sammanställning över AT-läkares villkor men något liknande saknas för den stora grupp yngre läkare som väntar på AT-tjänst. Det är i mångt och mycket en tyst grupp kollegor som inte syns eller hörs men som har en viktig roll i sjukvården. SYLF Göteborg har länge fokuserat särskilt på denna grupp underläkare och har sedan 2023 försökt kartlägga deras arbetsvillkor och arbetsmiljö genom medarbetarenkäter på Sahlgrenska Universitetssjukhuset i Göteborg. En rapport, baserad på enkätsvaren, publicerades under 2024 [7]. SYLF Göteborg representerar alla underläkare inom Storgöteborg, där även SiV ingår, och därför har enkäten i år även skickats ut till hit. SiV är en förvaltning inom Västra Götalandsregionen bestående av sjukhusen Alingsås lasarett, Kungälv sjukhus, Angereds närsjukhus och Högsbo närsjukhus.

Metod

Enkäten skapades i *Google Forms* och mejlades ut till underläkare före AT på SiV som hade en anställning under mars- och augusti månad 2025. E-postadresserna begärdes ut via HR. De underläkare som var anställda vid båda tillfällena fick enkäten enbart en gång. Enkäten besvarades anonymt. Det gick även att lämna fritextsvar. Frågeformuläret i sin helhet finns i Bilaga A, tillsammans med svarsalternativen. Data har behandlats i *Google Kalkylark*.

Resultat

19 av 49 tillfrågade personer svarade på enkäten. Enkäten, bestående av 40 frågor, skickades ut vid två tillfällen då hypotesen var att fler underläkare anställs över sommaren, vilket visade sig stämma. I mars månad tillfrågades 13 underläkare medan det i augusti var 36 stycken. Nedan redovisas frågorna med tillhörande svar samt kortare sammanfattning av fritextsvaren. De flesta frågor var inte tvingande att svara på, varför antalet svar på varje fråga kan variera.

Fråga 1 – Hur fick du information om att söka din tjänst?	Andel (antal)
Jag hörde av mig till kliniken på eget bevåg	79 % (15)
Via rykten/kompisar/kursare	11 % (2)
Tjänsten utlystes offentligt	5% (1)
Övriga fritextsvar	5 % (1)

I fritextsvaret framkommer att den svarande fick information om tjänsten via en tidigare handledare, vad för typ av handledare framgår inte.

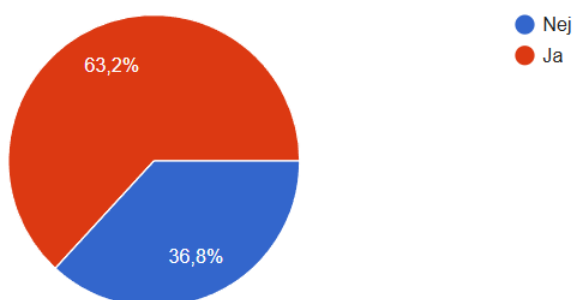
Fråga 2 – <i>Nedan följer ett påstående:</i> Jag blev väl förberedd för mitt arbete som vikarierande underläkare under min introduktion	Andel (antal)
1 – Instämmer inte alls	10,5 % (2)
2 – Instämmer i liten grad	26% (5)
3 – Varken instämmer eller instämmer inte	21% (4)
4 – Instämmer i hög grad	16 % (3)
5 – Instämmer helt	10,5 % (2)
0 – Jag fick ingen introduktion över huvud taget	16% (3)

Av de tillfrågade svarar nära 37% att de i varierande grad inte var förberedda för sitt arbete. 10,5% uppger att de inte fick någon introduktion alls till arbetet.

Fråga 3 – Om du fick någon introduktion, beskriv hur din introduktion såg ut och hur länge den pågick.

I denna fritextfråga svarade 15 personer, en stor variation i svaren framkommer. De flesta beskriver en halvdag till en dags introduktion av administrativa system och därefter en dag till en veckas bredvidgång jämte läkarkollega. En del fick direkt efter administrativ introduktion börja arbeta på avdelning/akutmottagning utan bredvidgång. Någon gick bredvid flera veckor på akuten. En beskriver enbart en förmiddags introduktion innan schemalagt arbete på akuten. Någon enstaka har fått delta i HLR-utbildning.

Fråga 4 – Har du eller har du haft en namngiven handledare under ditt vikariat?

En majoritet av de tillfrågade (12 stycken, 63%) uppger att de haft en namngiven handledare under sitt vikariat. Nära 37% (7 personer) svarar att de inte haft en handledare.

Fråga 5 – Om du svarade ja på frågan ovan, vem är/var din handledare?	Andel (antal)
Din chef	0 % (0)
Specialistläkare på kliniken	25% (3)
ST-läkare/legitimerad läkare på kliniken	67% (8)
Övriga fritextsvar	8 % (1)

Samtliga av de som uppgav att de haft en handledare har svarat på frågan, i fritextsvaret framkommer att handledaren varit överläkare på kliniken. Ingen av de tillfrågade uppgav att deras chef var deras handledare.

Fråga 6 – Nedan följer ett påstående: Jag är nöjd med den handledning jag fått av min namngivna handledare	Andel (antal)
1 – Instämmer inte alls	0 % (0)
2 – Instämmer i liten grad	5% (1)
3 – Varken instämmer eller instämmer inte	10,5% (2)
4 – Instämmer i hög grad	21% (4)
5 – Instämmer helt	26% (5)
6 – Jag har inte haft någon namngiven handledare	37% (7)

Av de som uppger att de haft en handledare är det en majoritet som är nöjda med den handledning de fått.

Fråga 7 – Beskriv gärna hur din handledning med din namngivna handledare ser/såg ut.

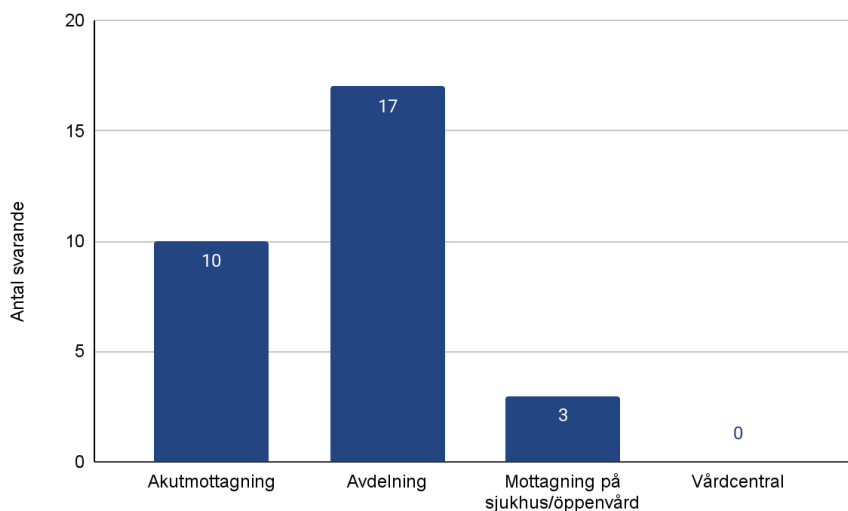
9 av de 12 som uppgett att de hade en handledare svarade på fritextfrågan. Handledningen har sett varierande ut, en del har haft regelbundna träffar med avstämning och feedback medan andra stämt träff när behov funnits från underläkarens sida. Någon påpekar att det inte fanns ett tydligt syfte med handledningen och därför enbart haft enstaka träff. Överlag beskriver de svarande en positiv inställning till handledningen och den stöttning de fått.

Fråga 8 – Löneförhandlade du innan du skrev på anställningsavtalet?	Andel (antal)	Fråga 9 – Om du löneförhandlade om din tjänst innan du påbörjade din tjänst, kunde du påverka din lön?	Andel (antal)
Nej	79% (15)	Nej	100 % (9)
Ja, på eget initiativ	21% (4)		
Ja, på chefens initiativ	0 % (0)		

Fråga 10 – Har du fått förhandla om din lön i samband med förnyelse av kontrakt?	Andel (antal)	Fråga 11 – Om du förhandlade vid förnyelse av kontrakt, kunde du påverka din lön?	Andel (antal)
Nej	63 % (12)	Nej	100% (5)
Ja, på eget initiativ	0 % (0)	Ja	0 % (0)
Ja, på chefens initiativ	0 % (0)		
Inte jobbat så pass länge att detta blivit aktuellt	37 % (7)		

Det noteras att antalet som uppger att de fick löneförhandla i fråga 8 är 4 svarande medan antalet som uppger att de löneförhandlade i fråga 9 är 9 svarande. Detsamma gäller för fråga 10 och 11, där noll personer i fråga 10 uppger att de löneförhandlade vid förnyelse av kontrakt medan 5 personer svarar att de löneförhandlat vid förnyelse av kontrakt i fråga 11.

Fråga 12 – Var har du främst arbetat under ditt vikariat? Observera att du kan välja flera alternativ.

En majoritet (90%) har arbetat på avdelning, följt av akutmottagning (53%). Ett fåtal (16%) har arbetat inom öppenvård/på mottagning. Totalt 30 svar inkom på denna fråga, vilket innebär att de flesta av underläkarna har haft en delad tjänst på både akutmottagning och avdelning. Ingen av de tillfrågade hade arbetat inom primärvård.

Fråga 13 – Har du arbetat ensam, utan tillgänglig legitimerad läkare?	Andel (antal)
Nej, jag har <u>alltid</u> en kollega tillgänglig på plats som jag kan konsultera	68% (13)
Nej, jag har <u>ofta</u> en kollega tillgänglig på plats som jag kan konsultera	16% (3)
Ibland	16% (3)
Ja, jag har <u>sällan</u> en kollega på plats som jag kan konsultera	0 % (0)
Ja, jag har <u>aldrig</u> en kollega på plats som jag kan konsultera	0 %

32% uppger att det förekommer att de arbetar ensam utan tillgänglig kollega

Fråga 14 – Nedan följer ett påstående: Jag har haft tillräckligt stöd från legitimerade läkare i mitt arbete.	Andel (antal)
1 – Instämmer inte alls	0 % (0)
2 – Instämmer i liten grad	0 % (0)
3 – Varken instämmer eller instämmer inte	5% (1)
4 – Instämmer i hög grad	37% (7)
5 – Instämmer helt	58% (11)

95% av de svarande svarar jakande på frågan om de haft tillräckligt stöd i sitt arbete.

Fråga 15 – Nedan följer ett påstående: Jag upplever att jag med det tillgängliga stödet från legitimerade kollegor kan handlägga patienter på ett patientsäkert sätt.	Andel (antal)
1 – Instämmer inte alls	0 %
2 – Instämmer i liten grad	0 % (0)
3 – Varken instämmer eller instämmer inte	5 % (1)
4 – Instämmer i hög grad	42 % (8)
5 – Instämmer helt	53% (10)

Fråga 16 – Om du upplevt att du fått ta för stort ansvar i kliniken, har du lyft ansvarsfrågan till din chef eller annan ansvarig person?	Andel (antal)
Nej	16 % (3)
Ja	16 % (3)
Har inte upplevt att jag fått ta för stort ansvar	68 % (13)

Fråga 17 – Om du svarat ja på föregående fråga, beskriv gärna situationen och vad det ledde till

Två av de tre som svarade ja på fråga 16 lämnade fritextsvar i fråga 17. Båda situationerna handlar om genomförandet av praktiska moment man inte haft kunskap om där situationen ändrats till det bättre efter att ansvarsfrågan lyfts, hur situationen förändrades framgår dock inte.

Fråga 18 – Nedan följer ett påstående: Jag vågar rapportera om missförhållanden på min arbetsplats utan risk för personliga konsekvenser (som sämre referenser, inte få förnyat kontrakt).	Andel (antal)
1 – Instämmer inte alls	16 % (3)
2 – Instämmer i liten grad	0% (0)
3 – Varken instämmer eller instämmer inte	21% (4)
4 – Instämmer i hög grad	42% (8)
5 – Instämmer helt	21% (4)

En majoritet uppger att de vågar rapportera om missförhållanden på sin arbetsplats medan tre stycken svarar att de inte vågar det utan att riskera personliga konsekvenser.

Fråga 19 – Nedan följer ett påstående: Jag har <u>försökt</u> påverka mina arbetsuppgifter.	Andel (antal)	Fråga 20 – Jag har <u>lyckats</u> påverka mina arbetsuppgifter.	Andel (antal)
1 – Instämmer inte alls	26 % (5)	1 – Instämmer inte alls	10,5 % (2)
2 – Instämmer i liten grad	5% (1)	2 – Instämmer i liten grad	10,5 % (2)
3 – Varken instämmer eller instämmer inte	32% (6)	3 – Varken instämmer eller instämmer inte	37 % (7)
4 – Instämmer i hög grad	32% (6)	4 – Instämmer i hög grad	21% (4)
5 – Instämmer helt	5 % (1)	5 – Instämmer helt	5% (1)
		0 – Jag har inte försökt påverka mina arbetsuppgifter	16% (3)

Fråga 21 – Om du försökt påverka dina arbetsuppgifter, vad fick du för respons från ansvarig på kliniken?

Av de fyra som svarat på denna ritextfrågan uppger tre att responsen var positiv och att situationen ändrades till det bättre. Den fjärde upplevde inte att någon förändring skedde.

Fråga 22 – Nedan följer ett påstående: Jag kan lämna min arbetsplats i tid, utan att jobba över	Andel (antal)
1 – Instämmer inte alls	5 % (1)
2 – Instämmer i liten grad	26 % (5)
3 – Varken instämmer eller instämmer inte	16 % (3)
4 – Instämmer i hög grad	42 % (8)
5 – Instämmer helt	11 % (2)

Här svarar 31% nekande och 53% jakande på frågan

Fråga 23 – Nedan följer ett påstående: Jag får kompensation för all den tid jag arbetar (t.ex. har möjlighet att använda flextid)	Andel (antal)
1 – Instämmer inte alls	5 % (1)
2 – Instämmer i liten grad	10,5 % (2)
3 – Varken instämmer eller instämmer inte	10,5 % (2)
4 – Instämmer i hög grad	32 % (6)
5 – Instämmer helt	42 % (8)

Fråga 24 – Nedan följer ett påstående: Jag har möjlighet att ta ut jourkomp som ledighet när jag önskar	Andel (antal)
1 – Instämmer inte alls	5,3 % (1)
2 – Instämmer i liten grad	5,3 % (1)
3 – Varken instämmer eller instämmer inte	26,3 % (5)
4 – Instämmer i hög grad	16% (3)
5 – Instämmer helt	21% (4)
0 – Jag går inga jourer	26 % (5)

Fråga 25 – Hur många timmar plus/minus står det på ditt flexsaldo just nu?

18 svar inkom på denna fråga. 6 stycken har inte klargjort ifall saldot är i plus/minus. En stor spridning framkommer där saldo från -6 timmar till +37 timmar delges. 61% (11 personer) hade mer än 6 timmar plus i flexsaldo, 16% (3 stycken svarande) hade över 20 timmar.

FRÅGA 26 - 33: FRÅGOR OM ARBETSMILJÖ

Fråga 26 – Nedan följer ett påstående:

Jag är nöjd med arbetsmiljön på min arbetsplats

Andel (antal)	
0 % (0)	1 – Instämmer inte alls
5 % (1)	2 – Instämmer i liten grad
16% (3)	3 – Varken instämmer eller instämmer inte
32% (6)	4 – Instämmer i hög grad
47% (9)	5 – Instämmer helt

En majoritet av de tillfrågade, 79%, svarar jakande på frågan. Endast en person uppger att de inte är nöjda med arbetsmiljön.

Fråga 27 – Nedan följer ett påstående:

Jag har en rimlig arbetsbelastning på min arbetsplats

Andel (antal)	
0 % (0)	1 – Instämmer inte alls
16 % (3)	2 – Instämmer i liten grad
5% (1)	3 – Varken instämmer eller instämmer inte
47 % (9)	4 – Instämmer i hög grad
32 % (6)	5 – Instämmer helt

Fråga 28 – Nedan följer ett påstående: Jag mår bra på min arbetsplats	Andel (antal)
1 – Instämmer inte alls	0 % (0)
2 – Instämmer i liten grad	5 % (1)
3 – Varken instämmer eller instämmer inte	17% (3)
4 – Instämmer i hög grad	28% (5)
5 – Instämmer helt	50% (9)

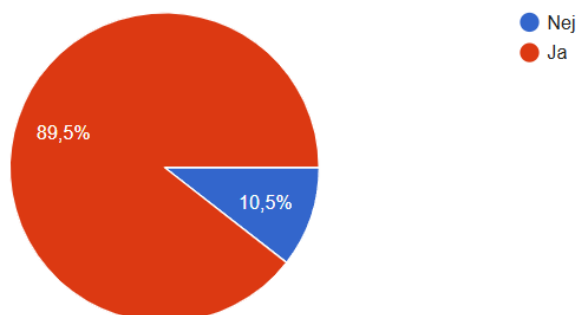
18 av 19 respondenter svarade på denna fråga där de flesta svarar jakande på frågan

Fråga 29 – Nedan följer ett påstående: Jag trivs med mina kollegor (läkare och annan vårdpersonal)	Andel (antal)
1 – Instämmer inte alls	0 %
2 – Instämmer i liten grad	5,3% (1)
3 – Varken instämmer eller instämmer inte	5,3% (1)
4 – Instämmer i hög grad	26,3% (5)
5 – Instämmer helt	63% (12)

Fråga 30 – Nedan följer ett påstående: Jag är nöjd med min lön	Andel (antal)
1 – Instämmer inte alls	21% (4)
2 – Instämmer i liten grad	10,5% (2)
3 – Varken instämmer eller instämmer inte	26% (5)
4 – Instämmer i hög grad	26% (5)
5 – Instämmer helt	16% (3)

Här ses en spridning mellan svaren med 42% jakande- och 31% nekande svar.

Fråga 31 – Är/var du nöjd med din arbetssituation som vikarierande underläkare?

De allra flesta av de som svarat på enkäten, 17 (90%) är nöjda med sitt vikariat, enbart 2 stycken (10,5%) var inte nöjda.

Fråga 32 – Beskriv gärna vad du är/var nöjd med angående dina arbetsförhållanden som vikarierande underläkare på din klinik.

19 fritextsvar inkom, svar som återkommer är trevliga kollegor, god handledning, roliga och lärorika arbetsuppgifter. Många påtalar ett gott kollegialt stöd och lagom arbetsbelastning.

Fråga 33 – Beskriv gärna vad du vill förbättra angående dina arbetsförhållanden som vikarierande underläkare på din klinik.

19 svar inkom här också. Flera påtalar bättre lön, några önskar mer varierande arbetsuppgifter med mer placering på akuten. Några önskar mer feedback och handledning, bättre introduktion och successiv uppträppning av ansvarsarbete som primärjour och nattarbete.

FRÅGA 34 - ALLMÄNNA BAKGRUNDSFRÅGOR

Fråga 34 – Är detta din första tjänst som vikarierande underläkare?	Andel (antal)
Ja	37% (7)
Nej, jag har jobbat som sommarvikarie innan examen	58% (11)
Nej, jag har jobbat på annan klinik efter examen	5% (1)

En majoritet av de tillfrågade har arbetat som sommarvikarie tidigare.

Fråga 35 – Hur länge har du arbetat som vikarierande underläkare?	Andel (antal)
0 - 6 månader	47 % (9)
7 - 12 månader	42% (8)
1 - 2 år	11% (2)
> 2 år	0 % (0)

De flesta har arbetat upp till ett år.

Fråga 36 – Har du tagit läkarexamen?	Andel (antal)
Ja	95 % (18)
Nej	5% (1)

Fråga 37 – Kön	Andel (antal)	Fråga 38 – Ålder	Andel (antal)
Kvinna	58 % (11)	25 år eller yngre	22% (4)
Man	42 % (8)	26-30 år	61% (11)
Annat	0 %	31-35 år	11% (2)
		36-40 år	0% (0)
		Över 40 år	6 % (1)

18 av 19 tillfrågade svarade på fråga 38

Fråga 39 – Var tog/tar du din läkarexamen?	Andel (antal)
Sverige	90% (17)
EU/EES + Schweiz	10% (2)
Utanför EU/EES + Schweiz	0 % (0)

Fråga 40 – Vid vilken klinik har du innehaft din tjänst?

Samtliga tillfrågade svarade inte på denna fråga, 15 svar inkom. Respondenterna har arbetat på Kungälv's sjukhus, Alingsås lasarett och Angereds närsjukhus med arbete inom psykiatri, kirurgi, ortopedi och medicin.

Diskussion

Utifrån svaren i denna enkät kan slutsatsen dras att en majoritet av underläkare före AT på SiV överlag är nöjda med sitt arbete. Man trivs med sina kollegor, har en rimlig arbetsbelastning och upplever gott stöd att kunna handlägga patienter på ett patientsäkert sätt. 89,5% svarar ja på frågan om de är nöjda med sitt vikariat. Som jämförelse uppgav 82% ja på Sahlgrenska Universitetssjukhuset år 2025 och mellan 87-97% på Skaraborgs sjukhus när liknande enkät skickades ut 2019 - 2021[8-10].

63,2% av de tillfrågade uppger att de haft en namngiven handledare under sitt vikariat, vilket innebär att i mer än en tredjedel av vikariaten efterlevs inte Socialstyrelsens föreskrifter. Siffrorna ställer sig sämre gentemot andra sjukhus i regionen, där 70% av tillfrågade underläkare på Sahlgrenska Universitetssjukhuset år 2025 haft en handledare. Situationen där har förbättrats påtagligt det senaste året, där andelen som uppgivit att de har en handledare ökat från 44 till 70%[11]. SYLF Göteborg har aktivt drivit frågan på sjukhuset med påverkansarbete och samarbete med FoUUI-enheten, vilket tydligt gett resultat. Här finns möjlighet att genomföra samma arbete på SiV. Samtidigt finns det en otydlighet kring vad handledningen syftar till, vilket tycks komma från både handledare och underläkare. Tydligare ramar kring ämnen att diskutera och frågor att ta upp på handledning hade kunnat hjälpa underläkaren i dess utveckling. På frågan vad de tillfrågade saknat på sin arbetsplats svarar många just handledning och denna rättighet måste SiV som arbetsgivare bli bättre på att tillgodose.

Det finns generellt ett utbrett missnöje i arbetet som underläkare, där AT-rapporten 2025 kunde konstatera att 1 av 4 AT-läkare överväger att byta yrke, hos ST-läkare är siffran högre där 1 av 3 överväger att byta yrke [3]. Bland de som överväger att byta yrke är hög arbetsbelastning och dålig arbetsmiljö de vanligaste skälen. En trygg start i arbetslivet är förutsättningen för en lång och givande karriär inom läkaryrket. Att underläkare på SiV i så stor utsträckning uppger att de har en rimlig arbetsbelastning (79%) och är nöjd med arbetsmiljön (79%), ser SYLF som ett gott betyg.

Trots flera ljuspunkter finns dock förbättringspotential. Underläkarna arbetar hårt, en majoritet av de tillfrågade har många plustimmar på flexkontot och grundläggande förutsättningar för att utföra sitt arbete saknas. SYLF Göteborg kan konstatera att 37% inte upplevde tillräcklig introduktion till arbetet, 16% hade ingen introduktion alls. 79% löneförhandlade inte och ingen (0%) lyckades påverka sin lön. 16% vågar inte rapportera om missförhållanden på sin arbetsplats och 32% uppger att det händer att de arbetar utan tillgänglig, legitimerad kollega. Siffrorna är på många sätt nedslående. Sammantaget leder detta till en otrygg start på arbetslivet med risk för patientsäkerhet och underläkarens egen professionella och personliga utveckling. Det är ett högst anmärkningsvärt faktum att en nyexaminerad kollega har mindre stöttning än en AT-läkare eller ST-läkare senare i karriären. Riskerna för oacceptabla konsekvenser för patientsäkerhet och underläkaren går inte att blunda för. SYLF Göteborg hoppas att SiV tar siffrorna på största allvar och ser värdet i att se och stötta sina yngre läkarkollegor. Här behövs riktade insatser mot klinker, chefer och HR för att stärka underläkarens rättigheter.

Slutligen bör nämnas att underlaget till denna rapport inte är så stort som önskats och baseras på svaren av 19 underläkare. Mot bakgrund av detta bör resultaten tolkas med viss försiktighet. Från vissa kliniker finns enbart någon eller några underläkare representerade, vilket kan göra siffrorna missvisande för verksamheten i stort. Samtidigt ger rapporten en tydlig fingervisning om hur det är att arbeta som underläkare innan AT på SiV. SYLFs förhoppning är att kunna använda siffrorna i denna rapport som ett underlag för att fortsätta stärka underläkarens arbete under de osäkra förhållanden som vikariat innan AT utgör.

Förslag på förbättring

Utifrån enkätsvaren och diskussionen ovan har SYLF Göteborg förslag på förbättring. Dessa förslag grundar sig på de svar som de tillfrågade själva angett i enkäten med några tillägg och nedanstående checklista:

- Rätt till namngiven handledare som är legitimerad läkare. SYLFs "Handledningskort" kan vara till hjälp
- Strukturerad introduktion vid anställningens början, där minst en vecka vigs åt bredvidgång med en erfaren läkarkollega, där den nyanställda är utöver i schemat och därmed inte har produktionskrav
- Rätt till lönesamtal innan anställning och därefter vid förnyelse av kontrakt eller årligen.

Vad en strukturerad introduktion innebär torde variera från klinik till klinik och SYLF har ingen framtagna politik för hur detta bör gå till. SYLF Göteborg rekommenderar dock följande generella riktlinjer som ett slags minimum som kan vara till hjälp för arbetsgivaren och underläkaren. Introduktionen bör ges muntligt med kompletterande skriftlig information som underläkaren kan gå tillbaka till när frågor uppstår:

- Grunderna – Information om arbetstider, kännedom om lokaler och omklädningsrum. Kontaktuppgifter till schemaläggare, chef och sekreterare med rutiner för sjukanmälan. Ordnat med behörigheter, arbetstelefon och SITHS-kort. Tillgång till mejllistor, schema och jourlistor. Åtkomst till mejlkontot hemifrån.
- Tilldelning av handledare, här kan SYLFs "Handledarkort" vara behjälplig.
- Kännedom om vårdinformationssystem – Melior, Elvis, Pascal, ROSP, röntgenmoduler, verksamhetsspecifika system som Orbit och Cytobase. Möjlighet till utbildning av de program som är nya för den anställda
- Kännedom om rutiner – var finns relevanta vårdprogram, PM, stöddokument, riktlinjer? Sharepoint?
- Kännedom om arbetssätt – rondtider, möten, utbildningstillfällen, journalmallar? Vem förväntas underläkaren stämma av med, när och hur? När och hur används TIK respektive diktat till sekreterare?
- Samverkan med andra myndigheter – vårdplanering och SIP, orosanmälan, sekretessbrytande bestämmelser, försäkringsmedicin, LPT och LVM om relevant, när kontaktas socialjour?
- Utskrivningsprocessen – vad behöver vara klart innan patienten kan gå hem?
- Kännedom om arbetsrättsliga rättigheter – arbetstidsregler, skyddsombud, APT.
- Vilka förväntningar finns på underläkaren, och vice versa?
- Säkerhet – personlig säkerhet, patientsäkerhet, avvikelserapportering och händelseanalys, brandsäkerhet, HLR. Vilka kurser ska gås på Lärportalen?

Referenser

1. Patientsäkerhetslag (2010:659). Kap. 4 § 4.
2. Patientsäkerhetslag (2010:659). Kap. 4 § 10.
3. AT-rapporten 2025. SYLF. Sida 23. <https://slf.se/sylf/app/uploads/2025/09/at-rapporten-2025.pdf>. Läst oktober 2025.
4. AT-rapporten 2025. SYLF. Sida 11. <https://slf.se/sylf/app/uploads/2025/09/at-rapporten-2025.pdf>. Läst oktober 2025.
5. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om särskilt förordnande att utöva läkaryrket (HSLF-FS 2022:20). Kap. 3. § 5.
6. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om särskilt förordnande att utöva läkaryrket (HSLF-FS 2022:20). Kap. 5 § 1–2.
7. Rapport från underläkarenkäten på Sahlgrenska Universitetssjukhuset 2024. SYLF Göteborg. <https://slf.se/sylf/app/uploads/2024/11/rapport-underlakarenkat-2024-slutversion.pdf>. Läst december 2025
8. Underläkarenkäten 2019 (opublicerad Powerpoint). SYLF Skaraborg.
9. Underläkarenkäten 2020 (opublicerad Powerpoint). SYLF Skaraborg.
10. Underläkarenkäten 2021 (opublicerad Powerpoint). SYLF Skaraborg.
11. Rapport från underläkarenkäten på Sahlgrenska Universitetssjukhuset 2025. SYLF Göteborg. [Rapport underläkarenkät 2025](#). Läst december 2025.

Bildförteckning

Försättsblad: Bjoertvedt, Wikimedia Commons.

https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Kungälv_Bohus_IMG_4808.jpg (CC-BY-SA 3.0). Manipulerad färgskala.

Bilaga A

1. Hur fick du information om att söka din tjänst?

Jag hörde av mig till kliniken på eget bevåg
Via rykten/kompisar/kursare
Tjänsten utlystes offentligt
[Fritextsvar]

2. Fick du någon introduktion när du påbörjade din tjänst?

1 - Instämmer inte alls
2 - Instämmer i liten grad
3 - Varken instämmer eller instämmer inte
4 - Instämmer i hög grad
5 - Instämmer helt
0 - Jag fick ingen introduktion överhuvud taget

3. Om du fick någon introduktion, beskriv hur den introduktion såg ut och hur länge den pågick.

[Fritextsvar]

4. Från 1 februari 2023 skall alla olegitimerade läkare som arbetar med särskilt förordnande ha en egen, namngiven, handledare som är legitimerad läkare – i linje med Socialstyrelsens föreskrifter.

Har du eller har du haft en namngiven handledare under ditt vikariat?

Ja

Nej

5. Om du svarade ja på frågan ovan, vem är/var din handledare?

Din chef
Specialistläkare på kliniken
ST-läkare/legitimerad läkare på kliniken
[Fritextsvar]

6. Nedan följer ett påstående:

Jag är nöjd med den handledning jag fått av min namngivna handledare.

1 - Instämmer inte alls
2 - Instämmer i liten grad
3 - Varken instämmer eller instämmer inte
4 - Instämmer i hög grad
5 - Instämmer helt

7. Beskriv gärna hur din handledning med din namngivna handledare ser/såg ut.

[Fritextsvar]

8. Löneförhandlade du innan du skrev på anställningsavtalet?

Nej

Ja, på eget initiativ

Ja, på chefens initiativ

9. Om du löneförhandlade om din tjänst innan du påbörjade din tjänst, kunde du påverka din lön?

Nej

Ja

10. Har du fått förhandla om din lön i samband med förnyelse av kontrakt?

Nej

Ja, på eget initiativ

Ja, på chefens initiativ

Inte jobbat så pass länge att detta blivit aktuellt

11. Om du löneförhandlade om din tjänst vid förnyelse av kontrakt, kunde du påverka din lön?

Nej

Ja

12. Var har du främst arbetat under ditt vikariat? Observera att du kan välja flera alternativ.

Akutmottagning

Avdelning

Mottagning på sjukhus/öppenvård

Vårdcentral

[Fritext]

13. Har du arbetat ensam, utan tillgänglig legitimerad läkare?

Välj det påstående som stämmer bäst överens med din arbetssituation.

Nej, jag har alltid en kollega tillgänglig på plats som jag kan konsultera

Nej, jag har ofta en kollega tillgänglig på plats som jag kan konsultera

Ibland

Ja, jag har sällan en kollega på plats som jag kan konsultera

Ja, jag har aldrig en kollega på plats som jag kan konsultera

14. ***Nedan följer ett påstående:***

Jag har haft tillräckligt stöd från legitimerade läkare i mitt arbete.

1 - Instämmer inte alls

2 - Instämmer i liten grad

3 - Varken instämmer eller instämmer inte

4 - Instämmer i hög grad

5 - Instämmer helt

15. ***Nedan följer ett påstående:***

Jag upplever att jag med det tillgängliga stödet från legitimerade kollegor kan handlägga patienter på ett patientsäkert sätt.

1 - Instämmer inte alls

2 - Instämmer i liten grad

3 - Varken instämmer eller instämmer inte

4 - Instämmer i hög grad

5 - Instämmer helt

16. Om du upplevt att du fått ta för stort ansvar i kliniken, har du lyft ansvarsfrågan till din chef eller annan ansvarig person?

Nej

Ja

Har inte upplevt att jag fått ta för stort ansvar

17. Om du svarat ja på föregående fråga, beskriv gärna hur situationen såg ut och vad det ledde till.

[Fritextsvar]

18. *Nedan följer ett påstående:*

Jag vågar rapportera om missförhållanden på min arbetsplats utan risk för personliga konsekvenser (som sämre referenser, inte få förnyat kontrakt).

1 - Instämmer inte alls

2 - Instämmer i liten grad

3 - Varken instämmer eller instämmer inte

4 - Instämmer i hög grad

5 - Instämmer helt

19. Jag har försökt påverka mina arbetsuppgifter

1 - Instämmer inte alls

2 - Instämmer i liten grad

3 - Varken instämmer eller instämmer inte

4 - Instämmer i hög grad

5 - Instämmer helt

20. Jag har lyckats påverka mina arbetsuppgifter

1 - Instämmer inte alls

2 - Instämmer i liten grad

3 - Varken instämmer eller instämmer inte

4 - Instämmer i hög grad

5 - Instämmer helt

21. Om du försökt påverka dina arbetsuppgifter, vad fick du för respons från ansvarig på kliniken?

[Fritextsvar]

22. *Nedan följer ett påstående:*

Jag kan lämna min arbetsplats i tid, utan att jobba över

1 - Instämmer inte alls

2 - Instämmer i liten grad

3 - Varken instämmer eller instämmer inte

4 - Instämmer i hög grad

5 - Instämmer helt

23. *Nedan följer ett påstående:*

Jag får kompensation för all den tid jag arbetar (t.ex. har möjlighet att använda flexitid)

1 - Instämmer inte alls

2 - Instämmer i liten grad

- 3 - Varken instämmer eller instämmer inte
- 4 - Instämmer i hög grad
- 5 - Instämmer helt

24. **Nedan följer ett påstående:**

Jag har möjlighet att ta ut jourkomp i ledighet när jag önskar.

- 1 - Instämmer inte alls
- 2 - Instämmer i liten grad
- 3 - Varken instämmer eller instämmer inte
- 4 - Instämmer i hög grad
- 5 - Instämmer helt

25. Hur många timmar plus/minus står det på ditt flexsaldo just nu?

[Fritextsvar]

26. **Nedan följer ett påstående:**

Jag är nöjd med arbetsmiljön på min arbetsplats

- 1 - Instämmer inte alls
- 2 - Instämmer i liten grad
- 3 - Varken instämmer eller instämmer inte
- 4 - Instämmer i hög grad
- 5 - Instämmer helt

27. **Nedan följer ett påstående:**

Jag har en rimlig arbetsbelastning på min arbetsplats

- 1 - Instämmer inte alls
- 2 - Instämmer i liten grad
- 3 - Varken instämmer eller instämmer inte
- 4 - Instämmer i hög grad
- 5 - Instämmer helt

28. **Nedan följer ett påstående:**

Jag mår bra på min arbetsplats

- 1 - Instämmer inte alls
- 2 - Instämmer i liten grad
- 3 - Varken instämmer eller instämmer inte
- 4 - Instämmer i hög grad
- 5 - Instämmer helt

29. **Nedan följer ett påstående:**

Jag trivs med mina kollegor (både läkare och annan vårdpersonal)

- 1 - Instämmer inte alls
- 2 - Instämmer i liten grad
- 3 - Varken instämmer eller instämmer inte
- 4 - Instämmer i hög grad
- 5 - Instämmer helt

30. **Nedan följer ett påstående:**

Jag är nöjd med min lön

- 1 - Instämmer inte alls
- 2 - Instämmer i liten grad
- 3 - Varken instämmer eller instämmer inte
- 4 - Instämmer i hög grad
- 5 - Instämmer helt

31. Är/var du nöjd med din arbetssituation som vikarierande underläkande?

Ja
Nej

32. Beskriv gärna vad du är/var nöjd med angående dina arbetsförhållanden som vikarierande underläkare på din klinik.

[Fritext]

33. Beskriv gärna vad du vill förbättra angående dina arbetsförhållanden som vikarierande underläkare på din klinik.

[Fritext]

34. Är detta vikariat din första tjänst som vikarierande underläkare?

Ja
Nej, jag har jobbat som sommarvikarie innan examen
Nej, jag har jobbat på annan klinik efter examen

35. Hur länge har du arbetat som vikarierande underläkare, alternativt hur länge arbetade du? Observera att denna fråga endast gäller ditt/dina vikariat på SU, ej eventuella tidigare tjänster på andra sjukhus.

- 0–6 månader
- 7–12 månader
- 1–2 år
- 2–5 år
- Över 5 år

36. Har du tagit läkarexamen?

Ja
Nej

37. Är du... (fråga om kön)

Kvinna
Man
[Fritext]

38. Hur gammal är du?

- 25 år eller yngre
- 26–30
- 31–35
- 36–40
- över 40 år

39. Var tog/tar du din läkarexamen?

Sverige
EU/EES + Schweiz

Utanför EU/EES + Schweiz

40. Vid vilken klinik har du innehaft din tjänst? Observera att ditt svar är helt anonymt.

[Fritext]

41. Har du några kommentarer om enkäten eller om din tjänst som inte täcktes av frågorna ovan, skriv gärna ner dem här.

[Fritext]